

Géczi János
(EZER VESZPRÉMI NAPLEMENTE)

változat
FÉLNEHÉZ E

167.

látom egy veszprémet teremtettél ide
hozta magával félnehéz egét
háttérhegyet gyöngyvirágos tölgyesével
tavaszi nyári őszi aszpektusával
a horizontot is hozta
mint ernyedte madzagot
ami kilóg belőle és az elárulja
hiába emberpofájú a helyzet
szuszoghatsz aludhatsz eladdig ha jól esik
eljön az idő amikor kihajítom a kellékeidet
pofányit ihatsz aztán húzd el hamar a csikot
egy-két napra máshol szétterjedhetsz
de nem mented meg az irhád

248.

nem tudtam hogy lehet a tér
fehér kartonpapírdoboz
alján olyan egéalomnyi
egérrel és darás szarral

nem tudtam hogy ez
ez a csupa csósz s vak hely
szinig telt mocsok
a doboz bendőjébe pír
ral tér meg mindig sok lakója

nem tudtam hogy a tér
mint tanár bármit tesz
pálcaujjával bárhonnán reád
visszamatathat

32.

ez egy locus
nincs obeliszkje
amely árnyékában szőlőt
borostyánsúlyos gömböket
szemelhetne goethe
a piaristák templomtornyába
a nyíl alakú ablakseben át
galambok járnak
ez egy locus

goethe se hinne a galamboknak
nincs obeliszkje
a galambok a toronyba járnak
ott érik a festményen egy szőlőfürt

272.

összerakom kőből rongyból fűből
megnevezem mint akit szeretnek
csöpp ön csöpp félelem
odaállítom ahol elestek azok
kiket már megteremtettem

minden bazaltkocka és szenvedély
bezúzza az időt s ablakán átzuhan
a forma magát a semmiből kihúzza
átsüt a tényen a hasonlat egén
múltjába magát visszanyújtja

a helyszín üregében simogatás lakik
mást amely tapintható nem tart
nincs mit érint gyöngye bokra
félek mint aki vért lát

55.

Sibmacher Joham rézkarca (1603) alá

nézzük meg a várost
amely e rézmetszeten látható
kicsit fakó
csöppet megghatott ódás
mint régi költő mondatjában az ige
a helye is megtapasztalható

egy visszatérő vándor egy polgár
a vállán batyu esetleg kapa
beleivódik mint festék a papírba
a vándorbotba a mozdulata

- éppen leszáll az este
ahogy a hegyen kaptat felfele
de ha választhatna mást akkor is
vihar előtti alkonyat lenne

- megy és a léptekbe beledől
mindene a lépkedés
talpnyom elé talpnyom
nehézkedésben a nehézkedés
úgy belenőtt a kijelentő módba
mintha azzal azonos
mintha önmaga a város
vagy a városhoz a minta volna

- a tornyok a nyeregvetők fölött
kóbor felhők és kölyökködők
s akár a királyi palásban a vetőfonal
hogyan a horizontot adja
a falakra kihasal
egy kemény és vízszintes vonal

átlós kerítés
falra könyöklő bástya
kevés utcájú tömör forma
amelybe a város magát berajzolta

e városnyi testű teret
lombok ablakrácsok lánynevek
lassú ujjakkal fényesítik
nagytermészetű bakonyi szelek
mert mint könyvben egy ének
(amelyben felgyúlnak kihúnynak
a rézkarc alatt a papírfehérek
s betűkkel a hangok rendre összeérnek)
tökéletesnek rendeltetett

innen csak néhány mozdulat volt
mielőtt elkészült a rajz
kelet felől nézve
a balsaroknyi dombra
gyors savval odamarva
(így lett a város
a mindenséggel határos)
egy szépen metszett vad törzsű alma

(a fa alá a kép előterébe
hogyan a látványt megértse
ki más is ülhetne veszprémet nézve
mint aki a képet metszette
mint aki itt él ezer éve)

92.

palágyi sylvia régész balácai villagazdaságának
salve a megmaradottaknak
salve az ittmaradónak

a régi villának
üdvözet
a galagonyafának vadkörteinek
az atrium falának

üdvözet annak is
akit félig
vagy talán jobban a mondat eltakar

a kékszejónak
hogyan ezerhétszáz évet átszárnyalt
kibiceg a falból
elválasztja magát a festett kerttől
a fajszi tájba átrepül
csőrében a gránátalma
érzékeny zöldarany gallya
szemében a latin ragyogás

salve a régi villának
amelybe mint a testbe a lázak
történetbe szelíd cselekmény
régie emberek visszajárnak
annak ki ház lett pannóniában
mi a sorsa
eldönteni két évezred kevés

rom lesz repcemező
futóárok
amelyben hol katonák
hol régészek járnak
nikkelkalapácsok kopogtatják
szétverik a bombavetőket

fürdőjének vizét
a bólogató kutak sziszegve kilopják

a mediterrán dél alvadt árnyékkékjét
nyaranta egyszer
ha szárazvillámos a reggel
a déli fal lassú zugában kikeverheti
s mire megragyogtathatja
a távoli dombról társzekerek
fekete lovak dobogását hallja

hát salve a megmaradottaknak
salve az ittmaradónak
salve

27.

baljós alak
a bakony szívében
sebszagú tompa
árnyéka is agresszív
ahogy október 2-án
már okt. 31 - et is
magába szívja
értekezik
az időmértékről
a folyékony lelkű pokolban
nem fontos

mégis az lesz az ősz
amit s ahogy ő akar

193.

kilóg belőle a hasonlat
vagy a gyilkosságtól a téboly
hiába véti sorra
hogyan átnevezze mássá a dolgokat
írógépe magánhangzóit
magára húzza a tevékenységek bármelyikét
nem képes egybetartani
akár a napló
a szöveget és a szövegíró

talán az epika segít
a tömött történet s a stílusfogások
átkarolja
magává szereti
az igen

a vers ott van fölöttük
lebeg mindenek (vizek) felett
átmegy lélekbe s visszajár
nagy léptei fölöttem (fölötted fölöttem)
a borzongó vizet érinti talpa
eszébe se jut a babot nem babnak
a cserepet palává átnevezni
hogyan enmagát megtölti elég
(de hogy rámutat egy fűszálra
az deres lesz és a futásban megáll)

194.

kígyóhéj

- akkor innen indul kanyarodni

állapodik meg
nyakába dobja kabátját a*
máris oldalaz üreget hagyva

a * túlment rajta
vissza se int se lő
nem halott
nem győztes terep
hogyan tánc lap vagy csuhénak
nevezze magáévá szólja
úgy tegye a súlypontját belé
ne hőköljön

elkanyarodik innen
ahol belefér a vidék
hetvener-fejű város
várral sétáló utca enyhe lejtős
de mit tegyen
ha ahonnan indul ugyanaz

madárforma mészkőfehér
amit elér

a pontról többet nem beszél
legyen az a * dolga
ha vele haladt el
szétlebbennek együtt avagy
eggyé forrnak előbb - utóbb

pedig
ha vagyok
akkor legyek
nem ez a lécekkal támogatott forma
üreg körbenőve bőrrel
kockás kígyóhéj amelyben szél suhog
látható bármi sarkon kockaélen
bástyára magával viszi föl a hold

akkor legyek
ismétlődöm s bekarcolódom
atlasszá vállok
bárki átolvas használ elhagy
feltölt kiüresít
ennyi vagyok mire egésszé írom magam
nem több

2.

e hivatalnoknőnek
annyi az érdeme
mint a pelyva
négy évtizedet
átgregoriánosított
szégyellte megfogni
az árpádházi hernyót
nem látta milyen
meztelen az angyal
de mindig sejtette
ki a legnagyobb helyi érdekű
kit utaztasson a pelyvaszínű
pullmanon skandináviába

94.

belső fényében napozik
jó szerző hasznossá értesült
széthízta mondatait
kapaszkodik a névelőibe
hasonlító a hasonlítottba
a mondott szóba az írott betűk
helyi érték strandpapucsban
szónokol világvált izzad
szétforgolódja az estet
helye van a sorfényképben
naptári tikok átvilágítják

249.

sugárzó lélek
az elnöki hivatal fogalmazója

176.

távolról jött vagy a pincéből
aludni a lugasba járt
mert unta
ahogy kívül—belől sötétedik

a nyirkot unta
amiben otthon érzik magukat az árnyak
eltart amíg kilábal belőle a reggel
holott hűvös a halántéka

por sem legenda sem
tény: nem több helylénynél
a helyzetek eltalálják
fúrják a bőrét
ha visszalépne akkor is csupa tizes

7.

széles sorokat dúdol mint
aki fel s alá sétál az iliászban
karon fogva homéert
a nyár utolsó napjához
nekikészül
nehogy úgy menjen el
ahogy
közönyösen soványan vakon
a hexameteres végső napok
megismételhetetlenek
pedig bennük huszonnégy
lándzsafényes vas
hatvan tandori

49.

rézszalagok miatt négy év
megérte
a csikász-ház lakója
a füst- és szeszködben
azóta limonádét iszik
hajókat húz a palackokba
nézi a lomha lementéket
a rézveres lányok hasát
a hajóárbc vaskos tövét
a laktanyák telefondrótjaiban
a cigányszagú várfal alatt
a telepzőld börtönrácsnál

meztelenül jöttek
a nyurga kodaklányok
a fosos könyvek

268.

tűzfalt ígértem neked
vagy legalább ereszt
a házból marad-e ennyi
vagy nem kell

ír költő áll elé
és ír költő jár kel
a rom a rom rom
amelyben rózsák védekeznek

a váratlan másolat
kemény és kötényt visel
ráhagyom a falat
az üregben a lábnyi fényt

222.

aki kinőtt az érzelmekből
kreppé válik rajzszöggé ollóvá
- hasonlattal
dúvad szófajokkal kezdve
a szóközökben terem készül
végül látogatóval telítődik
(-hetne)

hiába nyelvhűhó
távolítás közelebb vonás
erősen rajzolt ajtó intarziámintával
a rajongás egyéb tárgyai
sárga kreppszalag és nikkelolló
ennyi

a 13 sor amelyben igyekszem
amelyben elmegyek

202.

rátalál felemeli
a tetemet a hátán
cipeli a (1995. november 6.)
tehát (1995. november 6.) tombol

hétfő ezért a ez is hétfő
mint az írógép nehéz
eléje guggol a grammatikalépcső
fellépdelni rá a levegő kevés

hétfő tél szél hideg
lépcsőházban eláll a hulla
ahogy a (1995. november 6.)
vagy csupán a (1995. november 6.) húsa

a helyzetre rámászik egy ige
körbefogja a hely kontúrja

16.

lebontja magát s felépül
nem múlik el a titoktalan város
belengi az akasztódomb mentafűszaga
beborítja a palástfa
mennyre leszünk ellenségek
száz év múlva
valaki bátor olvasmányában
amelyben amúgy csak
a klorofill -b leheletű házak
a macskafojtó füvek
a könyvtárbűzű nyitott könyvek
egy kimarjult vonalú
12 pontos ant. kur. times T

38.

az óváros téri levendulásban
karcsú és lisztfehér gomba -
celofánhártyás lemezei
halovány szemhéjszínéből
kigurul szétterül a trópusi ég
pasztelltavakkal
selyem flamingókkal
olyan egyszerű a levendulák
közt olyan bonyolult
a gyapjas tintagomba
lemezein feketével
kontúrozott naplemente
mikor sétádban ötkor megállsz

43.

az egykori gyakorló téren
ahol felnőtt közép-európa
szikrák közt elhalt valamennyi
skarlátpálma
tölténymagok hüvelyek
lánctalpszemek sisakok között
az évfordulón
miközben a hétvégi kertekből
furgonokkal hozták a sített
izgulékony városlakók
mint pompás metonímiákat
négy kiló nyákos tehénvargányát
két hullafoltos rizikét szedtem

90.

lógesztenyerügyben a tavasz
készenlétben a futás
itt kezd a könyv szívdobogni
a légszomjkék táj elé odaáll
élőképnek szorongásnak
piros kalapban mint tihanyban
a szószékre szent jeromos
kezdi sorsa felezését
indul a könyv szívdobogni
itt kezd a könyv szívdobogni
piros kalapban légszomjkék tájban
lógesztenyerügyben a tavasz
készenlétben a futás

98.

egyik oldalon repceföld
a repceföldben az olaj
napszárnyú angyala kigyúl
a másik oldala a másik oldal
mint a főnevek szájszélén a bűz

kigyúl

az árvalányhajason a hamuezüst

99.

mit kezdjek vele
kétszer is kicsúszott
kezemből
kétszer kaptam el
nem író kezemmel
nem képes a(z) (ny)elvben élni
saját ideje van
másfél perccel később ébred
annyival hamarabb lebukik
csöppet élénkebb fortyogó magma
mit kezdjek veled
repceföld saját égitestje

103.

e szétizzadt országban
veszprém fehér csupa fehér
hóval vont a be az állat
vastag dérrrel a pájeszét
metaforává öltözik
betuszkolja magát a változásba
berheli a bakonyi szeleket
de szájszaga
odvas sok foga
erőszakos nagy zabás szája
mint a kettős képnek

a zúzmarakabátban vacogó hasonlítóknak s a hasonlítottknak

12.

a kiadós hajnali eső után
1993. szeptember 25-én
reggel nyolc óra előtt
másodperccel varjúsárnycsapással
az óváros teret
a polgármesteri hivatal előtt
ahol vakmelegben a levendulák
megváltáskéken nyílnak
a zuhatag után közvetlenül
mint polgármesteri aktában
kibúttak az orgonák tövén
a hosszúgyapjas tintagombák
s kilencre szétfröccsent
mindegyik duzzadt kalapja tönkje
nedves kisvárosunkat
veszprém veszprém
akár a hópapírt az írás
előntötte a tinta

23.

árnyékát nem érte utól
burkában
rejtőzik a barna mag
ahogy hintázik a várfokon
a gesztenye s a napsütés
a salakon motor fut
dalban a nyaralás
szalag nyújtja magát
az árnyéktól visszariad

miféle párbeszéd ez
az olaszbástya kilenc
veres köve alatt
csak a hangom ami hallható

24.

toporognak a várfalvédőversek

26.

a fok három gesztenyéje
már nem a várfoké
a belvárosi oláhcigányok
tüzelőnek kivágták
a korláton macska alszik
gyújtóványfű veti a szikrát

este ötkor kigyúlnak a házak
felcsapnak a lángok
a zsírfényű tetőkből
gesztenyefüst gesztenyefüst
takarja le a várost
visszalép cigányul beszélget
a várfok három gesztenyéje

33.

giliszták rózsás kötőtűi
villognak az esőfényben
átjárják az utca éjszakai változatát
ilyen októberben
a lassú gyűrűsférgesek
csillognak a kossuth utcán
aranyi rózsaszín tűk
kötik a házat a házhoz
a loncot a körishöz a mozit
az ispotályhoz néma sétához
félhosszú kardigán leszünk
egy sima egy fordított

68.

a magyar szent korona ékszershop
esőkoszos vitrinében
napra nap érik a sornyi gyöngy
mint igék az összetett mondatban
gyűjtik magukba a fényt
fakítják a napozóbársonyt
forognak a történelmi időben
az églében az italizmusban
igaznak csak így
a kirakatban
igazgyöngyként sorra fűzve lenni
hol egyes szám elsőben hol többesben
ide-odanyúlkalva persze
mint a disznó
érzékeny turcsi orra
szarral bevont rubinpiros négy patája

83.

oda-visszalépked aszfalton
a gyógyszerár előtt döng és lófrál
sebporiszürke bőr borítja
mint a vándorok lábán a cipőt
pikkelyes-foltos kopott
szétjárta nekünk a napot
amelybe hajnaltájt áttelepedett
a gyógyszerár előtt
az aggodás ösvényét kísértálta
testet öltött értünk

a városért lett unikornis
látom ásitó torkában
maradt még valami vigasz fény

93.

felfalja a látvány
fel a sokaság
nem elég a belváros jobbik oldala
kívánja a polgárházakat
a vöröskő kerékvetőket
az ablak lányait a muskátlikat
kellenek az ismétlő szelek
a teljes látványt akarja
a szorgalmas mozgókat
szorgos mozgásokat mozgatókat
kiharap minket felzabál
mint szövegből a jobb hasonlat
szöveget a zsíros fejezet

221.

akiben a teljes hét fellázad
éppen zuhogó vasárnap
meszet olt
foltoz hátat
a hőmérőbe tömött lázzal
az ostrom lépcső öt alatt házal

az eső olyan fajta
amilyen a ködben a vas nap kabátja
szürkébe a szürkét hogy beleszívta
varratok mentén fölreped

a vasárnap

a vasárnapi eső puha kesztyűje
nem tehet semmit se ellene
de érte se
rajta a vasárnap kabátja
benne a vasárnap szelleme

érte aki reggel hat óra a fehéredés
átformázza a hőmérő és a barométert

ő aki meszel és
ő aki a meszelés

270.

a vár felett repülő és varjak
ettől időtlen a helyszín
amelyben helyet foglalasz

némelykor kivilágítja magát
violamosolyával az asszony
a pestisoszlop arany királyszobra
az ányos pálból nőtt trombitavirág

zivatar után hüppögnek a kövek
nem hisznek megszemélyesítésben
csak a fényhájban
amely időlegesen bevonta őket
a testi hibás várfal tömege
mint levélben a súly
önmagát növeszti

244.

ez a város csupán a versben város

a nyelvet országot a vers teremtette

megtörténünk minden hazugságban
mint a napló főszerkesztői szobájában
az ám a felsorakozás

leszünk jegyzet
kulturális altanács
mítoszpor
manőverező vörös nyelv

milyen hely az amelyet a vers ír

milyen nyelv az amelyet ha leírtak
kilakoltatja a legtöbb szavát

felettünk több holdszínű segg függ

